

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.

Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Armin.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Zöld Ász.

Irtja: Kanizsai Ferenc.

Azt a címet adhattam volna ennek a cikknek, hogy: Ősz. De mivel magyar dolgokról akarok írni a magyaroknak, kénytelen vagyok a harminckétlevelű biblia metaforáinak egyikét beidézni és hogy jobban értsünk a pusztába kiáltó szón, nevezzük szebbik nevén a gyermeket, hívjuk őt Zöld Ásznak, amint-hogy az is.

A természettudományi ősz kezdete ugyan három hét múlva lesz itt csupán. De nekem beszélhetnek a csillagvizsgálók, amit akarnak; ökönyál uszik a levegőben, lejárnak a nyaralási váltók és apjától a diák öt koronát kér nullcirklire, egy hatost szépia-róm festékre és kétforint huszat szótárra: itt az ősz, itt az ősz és szüretelni fognak — mások.

Elmult a nyár. Elmult vele a Tök Ász. Két nap óta már zöld a tromf és nem tök a tromf, — bár az anyagi viszonyok többé nem zilálható halmaz-állapota miatt kurucul káromkodnak az emberek és azt mondják, hogy tök a tromf, egye fene az egész világot. — De tényleg: szeptembert mutat a kalendarium, megnyílnak az iskolák, a színházak; összeül a miniszteri kupak-

tanács és nemsokára a cirkuszok cirkusza megkezdi előadásait, megnyílik, oh, a parlament. Lesz cirkusz, felséges nép, — de kenyér, lágy kenyér nem lesz a kékgálccal fertőtlenített szőlőhöz, — mert a szőlő vagy másé, vagy a filoxéráé . . . de nem az enyim, nem az övé, nem a mienk.

Régen a szüret, Tokajtól a Dunántulig, Erdélytől a Bánátig vidámmá és nótássá tette az országot. (Most van a bőjtje, most van a kaccenjammer.) Volt kedély, volt must, volt pénz és volt reménység. Költői tartalmat adott a szeptemberi hónapnak, csakugy, mint karácsony a decembervégi hóeséses időknek. Hol van most ez a költői tartalom? Ugyszólván minden kád mellett — legalább in effigie — ott leselkedik a végrehajtó — Mert kinek szüretelünk, ha nem másoknak, — és főleg tisztelt barátunknak: az osztráknak nem? Arról nem is beszélék, hogy a prés maga egy szomorú jelvény, mert eszibe jut az embernek az adóprés.

Az osztrák sógor, a koalíció sógora igazán a nyakunkon ül. Próbált bennünket politikai módokon tönkretenni. Nem sikerült. Akkor elkezdte a pénzmanővert. És ez a módszer — sajnos — hihetetlenül bevált. Ez a Kolonics-recept. »Előbb koldussá, földönfutóvá

kell tenni ezt a nemzetet.« Ime, egy válságos nyár után itt a kellemes ősz, mely átmenet lesz a kilátástalan télbe. Igen különös karácsonyi ünnepeink készülnek.

A távozó fecskékkel el fog távozni utolsó ingünk. A fecskék tavasszal visszajönnek, . . . de az utolsó ingünket nem hozzák vissza.

Talán lehetne még segíteni. Mert hiszen a logikai kibontakozás önként kínálkozik. Redukálnunk kell igényeinket. Százkoronás panamakalap helyett be kellene érnünk két koronás szalmakalappal. Nem szükséges drága amerikai cipőben járnunk, beérhetjük olcsó vikszes lábbelivel. Nem kell adni a gazdagot; ismerjük el mink is — amit mindenki más régen tud felőlünk — hogy bizony szegények vagyunk. A nép pedig, az istenadta nép, ne igyék pálinkát és ne verje el a keresetét és a feleségét minden szombaton. Iparosaink kevesebbet járjanak kávéházba, kevesebbet kártyázzanak és több időt töltsenek a műhelyben. A földmives szokjék hozzá, hogy nem elég az üdvösséghez, a jó napocs-kára meg az esőcskére rábízni a kenyér termelését, — és főleg szokjék hozzá, hogy szabad ám télen is dolgozni, nemcsak aratáskor.

Ezek volnának a megoldások. Csak-hogy az osztrák sógor jól tudja, hogy

TÁRCA.

Az utitárs.

— A Bajai Hirlap tárcája. —

Irtja: Gaston Derys.

Könyökét az összegyűrt, hamuval és borral beszennyezett abroszra támasztva, beszélgetett a négy jó barát; az a szomorú hangulat fogta el őket, amely néha hirtelen jelentkezni szokott olyan lakomák végén, amelyek nagyon is sokáig tartanak s amelyeknek folyamán a bőven élvezett bor felébreszti a szendergő emlékeket, megoldja a nyelveket s bizalmas közlésekre biztat.

Ezek négyen régi bajtársak voltak, akiket úgy ideáijaik közös volta, mint a nyomorúság hozott össze a szükölködés idejében, a huszadik életév eget ostromló lelkesedése korszaká-

ban. Sok esztendőn át egymás oldala mellett küzdöttek a kenyérért s dicsőségért, testvéries odaadással támogatva egymást.

Hardel kedvelt regényiróvá lett, habár első sikerei után nem vetett korlátot sem férfias idegességének, sem új és vakmerő gondolatai szilaj áradatának. Sirvanne szintén úgy lett híressé versben irt drámája által, hogy nem tett semmi engedményt a közönségnek; darabja ritmikus bájjával háromszáz estén át öntött szépséget, összhangot s gyönyörtiséget a közönségbe. Kevésbé mosolygott a szerencse Frigalra, aki hogy megélhessen, latin leckéket adott. De éjjel költeményeket irt, amelyek a hozzáértőt csodálatra ragadták. — Ami Novannest illeti, négyük között ő volt a legszegényebb s valószínűtlen a legboldogabb. Jelentélen kis tisztviselő volt, szerény, magában vonult életet élt s mivel belátott minden dolog hívságos voltába s megvetette ifjú kora

becsvágyó álmait, — talán csak azért, mert nem valósíthatta meg őket, — élvezte a közepszerűség boldogságát: szabad idejét, amit a hivatala engedett neki, türelmes történeti kutatásoknak szentelte, s a multban élt.

Hardelt, Sirvanest, Frigalt és Novannest minden évben összehozta szokott közös lakomájuk. S valahányszor összejöttek, mindig feléledt előttük ifjukoruk; visszaemlékeztek rég elmúlt órákra, megjelentették maguk előtt az örömeiket és szenvedéseiket, amelyek határkövek voltak életükben.

Igy ültek együtt ezen a januári estén is és emlékeik pislogó paraszát kotorgatták.

Hardel beszélt.

— Januári estén történt; hogy valami feledhetetlen dolgot éltem át. Egy éve voltam már Párisban, de veletek barátaim, még nem találkoztam. A fizikai és erkölcsi szenvedések esztendeje volt az, a padlásszobában való kopla-

A legujabban megjelent képes

ÁRJEYZÉKEMET

kérje, melyet bárkinek portómentesen és díjmentesen küldök.

WEISZ J. HUGÓ órákészítő és órákereskedő Szeged, Kárász-utca 6. szám.

Valódi svájci nikkell remontolrsebóra 3 évi felelősség mellett, 5 kor. — 5 drb átvételénél 5% engedmén.

rogyásig politizálunk, de nem engedjük magunkat lebeszéltetni arról a már hazuggá vált axiómánkról, hogy: *Szegények vagyunk, de jól élünk.* Nem így van. — Már mostan így kell mondani: *»Szegények vagyunk, ellenben úgy élünk, mint kutya a kutban.«*

Há most ősszel a magyarok egy kicsit visszahúznák a lábukat a kurta takaró alá és megfogadnák azt a józan tanácsot, hogy mentül nagyobb a kamatláb, antul »kisebb lábon« kell élni, ... talán akkor javulna a helyzet. Külső körülményektől csak rosszabodást várhatunk. A segítséget önmagunkon kívül máshol nem találhatjuk.

... Tekintve a szüreti idő kékgálcos és jelző-kölcsonös poézisát, melyet hiába akarnak menteni a piros gerezdekről visszaverődő őszi reflexek és hiában akarnak álmotag misztikumba burkolni a levegőt befátyolozó hajnali ködök és egésznapos ökönyál-fonalak: ... talán egy kissé brüszk, egy kissé hideg-lélős ez az elmélkedés, mely egészen másként hangzik, mint egy szüreti dikció. De hát belesett a filoxéra a szüreti vigasságba; és nem elég ide az amerikai ojtvány. Amerikai munkakedv, amerikai szellem is kell ide egy kevés és akkor elpusztul ez a filoxéra is

Ekként elméledtünk a Zöld Ászt ábrázoló művészi festmény előtt ... a többit pedig, ami következik, — tessék gusztálni.

Lengyel Zoltán vád alatt. A budapesti törvényszék vádpanácsa Lengyel Zoltán orsz. képviselőt, mint a miniszteriumi aktaesenő Hajdu Gyula számvéviségi hivatalnok bűnsegédét tegnap vád alá helyezte. Politikai körökben általános szenzációként hat ez a váratlan vád alá helyezése.

lás éve, a visszautasítások, csalódások, veszendőbe menő illúziók esztendeje, azon a ponton voltam, hogy kétségbeessem. A kétségbeesés egy ilyen pillanatában, a vigasztalásra való vágyakozástól ösztökélve, sóvárogva arra, hogy igazi szeretet környezzen, menekültem az álton Párisból s miután — nem tudom milyen csoda útján — öszekapartam az utazásra szükséges pár frankot: elutaztam haza.

S most jön a kalandom!

Mikor utrakeltem Párisból, abban a harmadosztályú kupéban, amelyben Maubeuge-i kellett rázatni magamat, beszélt egy fiatal leány is. Csinos, gyengéd alakú, szőke leány, kissé mélylázó, de kedves tekintetű. Sovány volt az arca, hasonlíthatatlanul átlátszó bőrén gyöngyházhoz hasonlatos reflexek tündököltek. A nagy szeméhez hasonlatos még sohasem láttam, olyan volt a szeme, mint a nagy, bársonyos virág, az árvaszka; de nedves volt, ragyogó, fáradt a sok sírástól. S ez a gyermek — mindössze talán tizenhét esztendő lehetett — olyan gyengének s törékenynek látszott, hogy az embernek a szíve fáj érte, mikor látta, hogy utrakel ebben a jeges éjszakában, ebben a nyomorúságos harmadosztályú szakaszban.

Pedig abban az időben még rosszabb volt a dolog, mint most. Az egyes szakaszokat csak deszkából való félfallal választották szét; az ajtón levő üveglablók rosszul záródtak, a hideg levegő mindenfelől beáradt. Két óra alatt a melegítő bádogládák kihűltek s nem tettek helyettük újat be. Két öreg ember, akik a leányt kísérték, — az öregszülei — a gon-

Bizalmatlanság a kormányban. Szatmárvármegye a héten *rosszasalást* fejezte ki Wekerle miniszterelnökkel szemben, amiért Majos Károly darabont-alispánt egy előkelő állásra nevezte ki. A szatmári főispán ugyan törekedett mérsekelni a hangulatot, üzenetet is hozott Wekerlétől, csak hogy a jó szatmáriak nem hisznek a koalíciós miniszterelnöknek és rövidesen kimondották, hogyha őszre írásbeli nyilatkozatot nem kapnak a miniszterelnöktől, úgy akkor kifejezetten bizalmatlanságot szavaznak a kormányban. Eddig a riport. És, bár Szatmárvármegyének édes-keves köze van hozzá, kit nevez ki a miniszter egyik-vagy másik állásra, a szenzációs állásfoglalás mégis intő szózatként hangzottatik a nemzetiszínű kormányban a füleibe, mert immár megszületett az első bizalmatlansági votum.

A szocialista fiú. Achim L. András szocialista exképviselet fiát nem vették föl a békéscsabai állami iskolába azzal az indokolással, hogy az apja szocialista. Achim erre a zsidó iskolába íratta be a fiát és felekezetenélkülinek fogja nevelni.

A bajai bank milliójának aktáiból.

Baja, szept. 7.

Mint pusztán krónikásai a Bajai Kereskedelmi- és Iparbank országos szenzációja bűnügyének, szigorúan megőrizve objektivitásunkat ezentul is, most sem teszünk egyebet, mint regisztráljuk mindazt, ami ebben az ügyben a lefolyt napokban történt.

Szél Pál szabadkai vizsgálóbíró a hét folyamán több napon át Baján időzött, kihallgatott egy sereg tanut és kedden az esti vonattal visszautazott Szabadkára.

A tanuvalomásokot a hivatalos titok leple fedi meg, de annyi máris kiszivárgott, hogy *Ledniczky* Ipoly cisztercita rendi főgimnáziumi tanár a bűnper kimenetelére és a millió sorsára nézve igen fontos vallomást tett. *Ledniczky* Ipolynak a szenzáció erejével ható vallomását egyébként igen ügyesen aknázza ki

domba ajánlották s közben csak nehezen tudták visszatartani a könyveiket. Egy utitakaró volt nálam, durva, kivarrtszélű gyapottakaró, amelyet akkor kaptam az anyámtól, amikor Párisba mentem s amelyet szentimentalizmusból nem vittem a zalogházba. A kis utitársamnak csak egy nyomorúságos, kopott sálja volt a hideg ellen való védekezésre. Mikor a vonat megindult, beleburkoltam a takarómba, amely elég széles volt, hogy betakarjon mind a kettőnket. Egymáshoz bujva lapultunk meg alatta.

A leány saját magáról kezdett beszélni. Árva volt s az öregszülein kívül senkije sem volt a világon. S Oroszországba szándékozott utazni, ahol állást kapott mint tanítónő. Számított arra, hogy még azoknak az aggódó, vigasztalan öreg embereknek is küldhet némi pénzt, akik ráb bízták.

Igy tehát ez a gyermek, hogy fentarthassa magát s támogathassa a rokonait, egyedül utazott a legkegyetlenebb hidegben Európa egyik végétől a másikig, a gyenge kis üveglázi növény, amelynek mindenütt szerető gondtól kellett volna körülvevnie lenni, száműzte magát a hó és jég hazájába. Leckét adott nekem, példáját a bátorságnak és a bekezdésnek. S én szégyenlettem gyávaságomat. Megint fölébredt a bizalmam az élet és saját magam iránt.

A vállamra támaszkodva, végre elaludt. A teste melegsége áthatolt a ruhámon s mint tűz ömlött bele a vérembe. S ez az érzés edesebb volt, mint bármilyen ölelkezés. Az élete ott dobogott a keblemen. S valami bájos gondo-

a Wagner Sándor bankkönyvelő szabadonbocsátása érdekében dr. Vaisz Sándor és dr. Fischer Jákó védők által a szegedi kir. ítélőtáblához intézett, alább egész terjedelmében olvasható újabb felfolyamodás.

A védők újabb felfolyamodása Wagner Sándor szabadonbocsátása érdekében.

A vizsgálat elrendelése óta semmiféle olyan nyomatékos gyanuok nem merültek fel, amely a vizsgálati fogság elrendelését indokolná. A szakértőknek a véleménye, amelyet szintén csak újságokból olvashattam, nem tartalmaz olyan pozitív ténymegállapítást, hogy védecsem a nyerő sorsjegy számát javította volna ki, hanem ezt csak valószínűnek mondja. Amde abból a körülményből, hogy védecsem akár a nyerő sorsjegy számát, akár más sorsjegy számot korrigált és az eredeti állapotot olvashatatanná tette, a nyomatékos gyanuok elegendő jelét még nem szolgáltatata, mert védecsem bűnösségéről csak akkor lehet szó, ha ellene bizonyíthatóan látszanék az a körülmény, hogy ő való tényeket valótlanra, vagyis a helyes állapotot helytelenre korrigálta, nem pedig akkor, amikor helytelenül és tévesen eszközölt bejegyzéseket a valósnak megfelelően iparkodott javítani. A nyomozás során megállapított az, hogy Eckert Antal a főnyeremény megtörténtének közütdomásával valósa után csak hetek mulva eszmélt arra a tudatra, hogy az övé volt a nyerő sorsjegy. Ő maga kijelenti, hogy *a sorsjegy számára nem emlékszik.* Április másodikika után jóval később ébredt fel benne a gyanu, melyet a letétjegy és a könyvek megvizsgálása után eloszlottnak jelentett ki. Ennélfogva csakis Eckert Gyulának, legközelebbi rokonának, a vallomása képezheti az a kiindulási pontot, amelyből védecsem eljárására gyanakodni lehetne. De Eckert Gyula szereplése legalább is olyan gyanus ebben az ügyben, mint a védecsemé, mert Eckert Gyula azt állítja, hogy a letétjegy kicserélése előtt a sorsjegy számát lejegyezte és lelkére kötötte özv. Bekénének, hogy azt kezéből ki ne adja és vigyázzon, nehogy kicseréljék. Mindazonáltal, amikor özv. Bekéné a letétjegyet visszahozta, bizalmatlanságát nem nyugtatta meg azzal, hogy *a kicserélésről meg-*

lat alakult ki az agyamban. Ez a gyermek, akit a véletlen vetett az utamba, aki tőlem támogatva, bennem bizva aludt, talán az a társam lesz, aki után sóvárogtam, aki megtudja szépitni az életemet, erőt ad a munkákhoz, akire rábízhatom a terveimet, aki osztozik a buzgalmamban.

Tolsztoj megtanított bennünket, hogy mi a sorsa a francia tanítónőnek Oroszországban. Milyen szolgálatnak lesz kitéve, micsoda lealacsonyító szivességekre fogják kényszeríteni? S nem tud semmit az életről, egyedül, védelem nélkül lesz kitéve az üldözéseknek. Az öregek ráb bízták, de ha leszállok a vonatról, ha ki lesz téve mindenféle durvaságnak, ki fog vele törődni? Nem fogja-e Oroszország gyilkos klímája csakhamar elorsvasztani ezt a gyengéd virágot? Nem volna-e kötelességem kiragadni a biztos halálból és körülvenni szeretlemmel? De csaknem ugyanabban a pillanatban halk hang szólalt meg bennem: örültség volna! Magam is alig tudtam megélni, még egy nőnek a terhét is magamra vegyem? Kötelességgel teljes életet vállaljak s jogos szemrehányásoknak tegyem ki magamat?

Mikor Maugeugebe megérkeztünk, bubánatosan csókoltam meg az alvó leány homlokát. Aztán az anyám takaróját gondosan köréje burkolva, leszálltam a kocsiról. S mig a szemem könnyel, a szívem pedig a lelkifurdalás bizonyos nemével telt meg, szomorúan, mint ahogy a halottas menetet nézzük, tekintettem a prűszkolva utnák induló vonat után, amely vitte bele utitársamat a hideg éjszakába.

győződött volna. De nem vett magának fáradságot arra sem, hogy jegyzeteit megnézzé mindaddig, amíg a bank nyereségének miként való felosztásáról a részvényesek nem vitakozták, de annyi fáradságot sem vett magának, hogy a *feljegyzést megőrizte* volna és ha megőrizte, annak azonosságát valamivel bizonyítani, vagy valószínűsíteni tudná. Eckert Gyula jelen volt, amikor az eredeti letétjegyet a könyvekkel összehasonlították és a lapokat egymáshoz illesztették. Tévedését ő is belátta s ennek kifejezést is adott. A tanuk vallomása szerint ő is gratulált az igazgatónak, amiért a bankot a főnyeremény szerencsénje érte. Eckert Antal a letétjegy és elismervénynek kicserélése alkalmával saját megnyugtatóra és a rend kedvéért addig nem adta ki kezéből az elismervényt, amíg az üzletében saját tintájával bele nem írta, hogy letétjegy melyen számú sorsjegyről szólott. Ez az elismervény valószínűsített tekintetében nem kifogásoltatott, és ez nem a nyerő számot, hanem a 41-es számot tünteti fel és Eckert Gyulának erről is tudomása volt.

Lényeges körülményt képez a gyanúság tekintetében az, hogy a bank és illetve védelem a főnyereményről csak március végén nyertek tudomást. Eltekintve attól, hogy a kir. ügyészség indítványára a kereskedelmi törvény 218. §-a alapján fegyelmi eljárás indította a bank igazgatóságát ellen és eltekintve attól, hogy ezen a büntető perhez is felsatolt iratok tanúsága szerint az ügyészség a további eljárást abban hagyandónak találta, a törvényesek pedig az eljárást megszüntette és eltekintve attól, hogy ugy ezen határozatokban, valamint az azok alapját képező tanuvalomásokból kétségtelenül megállapítható, és meg is állapított az, hogy sem a bank, sem annak tisztviselői a főnyereményről március végéig tudomással nem bírtak, figyelembe kell venni azt a tényt is, hogy a banknak nem egy, hanem körülbelül 400 sorsjegye volt, amelyeket nem azon célból vásárolt, hogy azokat hosszabb ideig megtartva a nyereségyre számítsanak, hanem azon célból, hogy azokat elárulítsa. Ilyen körülmények között a bank az elárulításból szerződés hasznát tartotta szem előtt, nem pedig az esetleges nyereseményeket. Ehhez még az is hozzájárul, hogy a részvénytársaságának törvényszerű kötelessége, hogy minden év végén leltárt, mérleget, nyereség- és veszteség számlát szerkesszenek és a könyveket és vagyongkimutatást lezárják és elkészítsék. A folyó munkák miatt ezen teendő a bank összes tevékenységét lefoglalják, úgy, hogy nem kell nagyon csodálkozni afelett, hogy ha a bank ezt az első húzást figyelemmel nem kísérte.

Ellenben Eckert Antal és Gyula, akik egy darab sorsjegyet *nyerés céljára vásároltak* és amit a húzás előtt vásároltak és amiről tudták, hogy avval egy milliót lehet nyerni, a húzást és az eredményt mégsem kísérték figyelemmel, bajosan tehető fel, és alig képzelhető el. Inkább el kell hinn azt, hogy tisztában voltak azzal, hogy az ő sorsjegyük nem nyert, mint, azt, hogy a húzás eredményét ők sem vizsgálták meg. *Csak akkor próbáltak szerencsét, amikor a könyvek készsége felmutatása után abban rendtelenségeket fedeztek fel.*

Megerősíti ezen nézetemet az 1907. évi szeptember 2-án Baján, a vizsgálóbíró által felvett az a jegyzőkönyv, amely *Ledniczky* Ipoly cisztercita papnak a vallomását tartalmazza. Ez a tanu állítólag azt vallotta, hogy *Prigly* Károly a rendház 1907. évi április hó 27-én tartott ünnepi ebédjén részt vett s ekkor *Prigly* Károlynak elmondotta azt a párbeszédet, amely közte és Eckert Antal közt lefolyt. Eckert ugyanis azt panasolta *Ledniczky*nek, hogy csak eggyel tévesztette el a főnyereményt, mert az övé 41-es számú sorsjegy volt, amire *Ledniczky* azt a választ adta Eckertnek, hogy ő viszont két számmal tévesztette el, mert az övé a 43-as számú sorsjegy.

Ha igaz az, hogy *Ledniczky* ilyen vallomást tett, amiről a kir. ítélőtábla könnyen meggyőződhetik, akkor kétségtelenül fog válni, hogy a vizsgálat újabb folyásában a szakértői vélemény nem képez olyan nyomatékos gyanúokat, amelyekből alaposan következtetni lehetne azt, hogy a nyerő sorsjegy Eckert tulajdonát képezte és hogy *Wagner* Sándor a való tényt vakarás és radirozás által valótlanná változtatta.

A szakértők véleményének azért sem lehet döntő sulya ebben a kérdésben, mert úgy *Sziklay* nevű ügynök, valamint *Kardos* nevű bankszolgá megcáfolják azt, hogy egyrészt Eckert Antal a 40-es számú sorsjegyet vásárolta, másrészt, hogy a letétjegy betekintése alkalmával az Eckert Antal tulajdonát képező letétjegy védelem által kicserélte volt. Ezen tanuk már a nyomozás során ki lettek hallgatva és habár érdekelttségüköz szó sem férhet, mindazonáltal vallomásuk kellő méltóságban nem részesül.

De a szakértői vélemény azért sem bír fontossággal, mert a többi könyvek, melyekről ők maguk is azt állítják, hogy azokon semmi változtatás sem történt, kétségtelenül igazolják, hogy a nyerő sorsjegy mindig, mint a bank tulajdona kezeltetett és azok egyike sem tünteti fel, hogy a sorsjegy tulajdona tekintetében változás állott volna be.

Végül a lélekitani motívumok sem szólnak amellett, hogy *Wagner* Sándor csal és okiratot hamisított. Ezt a vagyoni elleni deliktumot kétségtelenül hasonlóságból kellett volna elkövetnie. Arra azonban semmiféle adat nem merült fel és ugyszólván kizártnak tekinthető, hogy védelem a csalásból és okirathamisításból oly vagyoni előnyt várhatott volna, amiért érdemes volt becsületét, szabadságát és családjának hírnevét kockára tenni. De nem is volt keresztülvihető ez a csalás azért sem, mert a nyerő sorsjegy külön pénzszekrényben volt elzárva, amelynek kulcsait egy igazgató, egy napi biztos és a pénztáros őrizték, így tehát mindezeknek a közreműködése szükséges lett volna ahhoz, hogy védelem célát érjen. Amde ezek ellen semmi adat sincs, hogy segítettek volna *Wagner*nek. Alig kell említeni tennem arról, hogy egy nyilvános számadásra kötelezett intézetnél szinte a lehetetlenséggel határos, hogy egyesek olyan vagyoni előnyhöz jussanak, ami birkít is feljogosítana arra, hogy ilyennek reményében büntetendő cselekményt elkövessen.

Ha tehát Eckert nem tudja bizonyítani, hogy a nyerő sorsjegy az ő tulajdonát képezte, ellenben én kimutattam, hogy a nyerő sorsjegy mindig a bank tulajdonát képezte, akkor teljesen közbombos ebben a perben az, hogy a bejegyzés rendetlen vezetéséről miként nyilatkoznak a szakértők.

Egyébként a szakértők véleményének a fontosságáról és ennek az ügynek a jellemzéséről igen találó kritikát gyakorol a magyar hirlapirodalm legkiválóbb tagja, *Köbör* Tamás, aki a *„Hét”* című szépirodalmi lapban a következőket írja: »De itt van a bajai sorsjegyhamisítás esete. Mindenki meg van győződve, hogy hamisítás történt. A tintaszakértő, ki odakerült fölött oldani, tudta, hogy mit keres a fölt alatt. Feleljenek a pszichológusok: ha nem tudta volna, mit sejtsem a fölt alatt, biztos-e, hogy megtalálta volna? Ha végig megyek az utcán, minden embert olyanannak látok amilyen. De ha valakit lesek, akkor minden harmadik emberben őt vélem látni. A szakértő is meglátja az egyes mellett az elpacizott nullát, mivel tudja, hogy nullát keresnek. Ha hatsórlót, hármásórlót, kilencesórlót lenne szó, a szuggertál szem a halvány nyomokat ezekre a számokra tudná kikészíteni. A vádolt könyvelő esküszik, hogy ez a korrektúra egy hiba kijavítása volt. Hja, mégis csak furcsa, hogy éppen ott esett véletlen hiba, hol a főnyeremény esett meg. Ez én is mondom, más is mondja, a dolog mindenesetre gyanus, de épp annyira magától értetődő. Mert ha nem itt esik a hiba, melyet jogosan kikorrigáltak, akkor Eckertéktől nem szabad kérni a sorsjegyet és akkor Eckertéknak eszükbe sem juthatott volna csalást szimatolni. Tehát fordítva is valószínű a dolog: nem a család miatt van ott vakarás, hanem a vakarás ideste elő a család vádját s az érdekeltéknél annak jóhiszemű meggyőződését. Ezt épp úgy el tudom képzelni, mint a csalást, ugyanazon adatok, ugyanazon szakértői vélemény alapján, de mivel a vád hatósági, a nyomozás azt akarja erősíteni, ennél fogva ebben keresik az igazságot, míg a másik feltevés a vádolt állítása, aki természetesen tagad és védekezik, ennél fogva még ha igazsága van is, akkor is csak kifogást szupponálnak benne. Itélet ott is lesz, de igazság? Sohas tudni, hogy volt-e.«

Felemlitem azt is, hogy a kérdéses üzleti könyv meghamisítása, mint magánokirathamisítás azért sem eshetik büntetés alá, mert ez külső alakjánál és rendtelenségénél fogva sem feltétlenül, sem feltételezen bíró bizonyítékul nem szolgálhat.

Hasonlóképpen a család fogalmából is hiányzik a ravasz fondorlat kritériuma és a nyomozat, sőt a vizsgálat sem derített ki olyan adatokat, amelyekből a ravasz fondorlat jelenetere következtetni lehetne.

Ha tehát a terhelt kihallgatása után nincsen olyan adat, mely a büntetett nyomatékos gyanújával vádolná, akkor védelemet kihallgatása után sem lehetett volna vizsgálati fogságba helyezni, annál kevésbé lehetett azt megtenni a vizsgálat során meg nem ejtett kihallgatás előtt.

De tévedtem mindkét alsófoku büntető hatóság akkor is, mikor a Bpts 141. §-ának 3. pontja alapján elrendelhetőnek tartotta védelem vizsgálati fogságba való helyezését. Tévedett pedig azért, mert a könyvek meghamisítása a btkv 403. §-ának a 2-ik pontja alá esik, tehát maga a bűncselekmény ép úgy, mintha valaki váltót hamisít, bűncselekményt követ el, nem pedig a vizsgálat nyomait tünteti el. Más az, amit a Bpts a nyomok megsemmisítése, vagy megváltoztatása alatt ért. De téved azért is mindkét alsófoku hatóság, mert a Bpts 11. fejezetének 4. pontja és különösen a 157. §-a szerint a vizsgálati fogságot azonnal meg kell szüntetni, mihelyt az elrendelés oka megszűnt. Specialiter a 159. §-at mondja hogy a bűncselekmény nyomai megváltoztatásának veszélye miatt a 141. § 3. pontja alapján elrendelt vizsgálati fogság csak e nyomok biztosításig tartható fenn. Minthogy pedig azok az üzleti könyvek, amelyekről kitűnt, hogy védelem által megváltoztatva lettek, már hetek óta biztosítva vannak, — sőt a vizsgálati fogság elrendelése előtt már a szakértőknek megvizsgálás végett kiadattak, ennél fogva, ha lett volna egy idő, amikor ezen a címen védelemet vizsgálati fogságba helyezni a törvény szerint szabad lett volna, ez az ok abban a perben megszűnt, amikor az állítólag meghamisított könyvek a vizsgálóbíró kezébe jutottak. Minthogy pedig a könyvek még a vizsgálati fogság elrendelése előtt megszereztek, ennél fogva a Bpts 141. §-ának 3. pontja alkalmazható sem volt.

Érthetetlennek tartom, hogy ugyanazon elméleti képzettségű és ugyanazon törvényes intézkedésre rámutató jogászai elmék kétféleképpen értelmezhetnek egy és ugyanazon jogszabályt. Ebből csak azt a következtetést tudom levonni, hogy a gyakorlati intézkedések nem mindig fedik az elméleti által rendszersített jogelveket és jogszabályokat. Arra nézve, hogy védelem szökéséről nem lehet tartani, védőtársam már elégséges okot hozott fel és azt hiszem, hogy a kiszabható büntetésnek előrelátható mértéke sem oly túl magas, hogy védelem szökéséről alaposan tartani lehetne. Amennyiben pedig a bíróság mégis úgy vélné, hogy a Bpts 141. §-ának 2. pontjára alapított rendelkezés helyét foghat, ebben az esetben felhozom a Bpts 162. §-át, amely imperatív módon kötelezi a bíróságot, hogy szabadlábban kell hagyni azt a terheltet, aki megfelelő biztosítékot ad. Minthogy pedig *Wagner* Sándor személyes körülményeire és vagyoni viszonyaira tekintettel, védőtársam megfelelő biztosítékot ajánlott fel, ennél fogva azt a határozatát a vádtanácsnak, amely ezt a biztosítékot el nem fogadta és a biztosíték felajánlása ellenére sem helyezte védelemet szabadlábba, szintén törvénybe ütköznek és orvoslónak tartom.

A 6005/907. vádpanácsi végzésnek azt a rendelkezését, mellyel a vizsgálóbíró határozatát megfogadta, teljesen tarthatatlannak véleményezem azért, mert eltekintve attól, hogy 1907. évi július hó 4. után a megváltoztatásnak álvételt könyvek már a bíróság birtokában voltak, tévesnek kell kijelentem azt, mintha *Homor István* névnek *Horvát István* névre való átváltoztatása a vizsgálati eljárás nyomainak megváltoztatásával vagy megsemmisítésével egyenlő tekintet alá esnék. Az iratok alaposabb tanulmányozása után kétségtelenül kitűnik, hogy *Homor István* és *Horvát István* egyúgyanazon személy és hogy a Ho-

mor név Horvát Istvánnak, ki különben védencemnek rokona, csak mellékes neve és így közkeletű módon Homor néven szokott nevezetni.

Ezeknek figyelembe vétele mellett, a vádtanács által megtoldott indok a fentebb kifejtett jogi érveléstől eltekintve is, teljesen tartathatlan.

Mindezek alapján kérem Wagner Sándor védencemnek azonnal való szabadlábra helyezését elrendelni.

A hétfői vádtanács

határoz a vizsgálóbírónak ama végzése fölött, mellyel ez a vizálatnak a bankpénztáros elleni kiterjesztését megtagadta. A vádtanács előadója: dr. Joczics Milorád törvényszéki bír. A vádtanács a holnap délutáni órákban ül össze.

HIREK.

— **Bajai árvapénzek.** Lapzárta-kor vesszük hírét, hogy Baja város törvényhatósági bizottsága szombaton délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek napirendjén egyetlen indítvány szerepelt: dr. Nyiraty János törvényhatósági bizottsági tag indítványa a Bajai Kereskedelmi és Iparbanknál elhelyezett városi árvapénzek biztosítása tárgyában. A közgyűlés d. u. 3 órakor vette kezdetét *Ambrozovics* Lajos dr. főispán elnökle alatt. Eredményéről *Lapzárta után* c. rovatunkban számolunk be.

— **Rekviem.** *Rosenberg* Mór, a helybeli izr hitközség néhai való érdemes elnökének lelkiüdvösségeért pénteken délelőtt ünnepélyes rekviem volt az izr. templomban.

— **Bajai szónítség.** Az egész országban, Baján is küszöbön van már a rettenetes zarnok: a széndrágaság. Nem kell tőle megijedni, mert okosan, becsületesen mindent meg lehet oldani. *Győr* városa kintün példával szolgál, Szanter városi gazdasági tanácsos indítványára 30.000 métermáza szenet vásárolt a város és már legközelebb megkezdte a szén árusítását. Így aztán olcsó pénzen jutnak szénhez a győriek. Ezt az okos városi politikát Baján is követhetnék, még pedig gyorsan, menő előbb.

— **Közraktárak Baján.** Egy fővárosi előkelő pénzügytész egy Baján fölállítandó közraktári vállalat létesítésén fáradozik. A vállalat legmodernebb berendezéssel, 3 millió korona alaptőkével alakulna meg.

— **Két közös konyha.** Egyszerre két közös konyha van most alakulóban itt Baján. Az egyiket a városi tisztviselők szervezik, a másiknak a helybeli izr. tanítók toboroznak híveket. Az utóbbi — természetesen — zsidó rituális konyhát fog vezetni. Mindkét közös konyha már október elején megkezdte működését, mert a kibocsátott aláírási ivenek már tömegesen törtennek jelentkezések. Minden jelentkező, mint értesültünk, egyszer s mindenkorra egy meghatározott csekély összeget fizet le konyhai edények s egyéb felszerelések beszerzésére. Afféle beíratási díj ez, amelyet a kilépő tag vissza nem követelhet. A közös konyhán résztvevők havonként egy később meghatározandó, de 70 koronát meg nem haladó összeget kötelesek befizetni. Ezért kapnak ebédet és vacsorát oly adagban, hogy egy háromtagu családnak, (férj feleség és egy gyermek) és egy cselédnek elegendő. Hat-hét tagu család természetesen dupla adagot kénytelen bérelni.

— **Nyugalomba vonuló rendőrkapitány.** *Tury* Ferenc városi I. rendőrkapitány, tb. rendőrkapitány, a héten benyújtotta nyugdíjaztatás iránti kérvényét. Az így megüresedő I. rendőrkapitányi helyet, ugy hírlík, még az e havi közgyűlésen töltik be.

— **A szabadkai szintársulat Baján.** Egyik szabadkai lap, amely a szabadkai szintársulatot illető híreit közvetlen forrásból, magából a színházi irodából kapja, azt írja a héten, hogy a szarvasiak annyira megszerették a szabadkai társulatot, hogy Bajának nem jut belőlük. A színigazgató azonban megkegyelmez a jó, a kedves bajai közönségnek és két heteckére mégis csak eljön hozzájuk októberben — persze a társulattal. Ez nem vicc. Ez szomorú dolog. A szabadkai színi kerületnek — ha ugyan van még ilyen — legnagyobb nyári városa Baja. Itt van a legnagyobb, a legintelligensebb, tehát a színházba járó közönség. Két hónap dukál nekünk leginkább, de három hónapig is megélt itt a társulat. Most aztán a szarvasiak és a szentesiek legalább két-három heti műveléssel megfosztják Baját. Hogy ezt így »félhivatalosan« leadott jelentéssel el lehet-e intézni, vagy nem, — az a hatóság guszpusának dolga, de azt mégis nagyon szeretnők tudni, hogy a bajai színiügyi bizottság miképp vélekedik erről a kis ügyről. Mert hát Baja azért lépett be a szabadkai színikerületbe, mert Szabadkában és ennek színiügyi bizottságában — bizott.

— **Bajai dinnye kitüntetés.** A Budapesten tartott országos dinnyekiállításon a bajai m. kir. állami kertmunkás iskola által kiállított dinnyefajokat a továbbterjesztésre kiválóan alkalmasoknak ítélte a zsűri.

— **Beírás a tanonciskolába.** Felhívtnak a tanonctartó kereskedők és iparosok, hogy tanulókat a tanonciskolába beírassák. A beírásokat szeptember 9., 10., 11. és 13-án este 6 órától végezzük. Késő iratkozás mulasztásnak vétetik. Az előadás 16-án kezdődik. Tandíj címén a kereskedőtanoncok félévre 6, az iparostanoncok egész évre 2 koronát kötelesek a beírásnál fizetni. Aki tanulóját be nem iratja, kihágást követ el és büntetésben részesül.

— **A vasutasok kardja.** Már régen szőnyegen forgó kérdés a vasuti tisztviselőknek karddal való ellátása. A vasuti tisztviselő a közrend öre is legyen egyuttal, amely minőségében tényleg szüksége is lehet a kardra. A kereskedelmi miniszteriumban — hir szerint most ismét felszínre hozták e kérdést. Mint ugyanis értesültünk, a miniszter e tárgyban leiratott intézést a máv. igazgatóságához, hogy a reform dolgában terjesszen elő javaslatot.

— **Jó szabadkai üzlet.** Bajai *Vojnich* Sándor, volt orsz. képviselő, 550 lánca Zobnatica-pusztai (bácskai) földbirtokát, melyet csak a múlt héten adott 12 esztendőre bérebe Zopf Ignácnak — *adta.* Vojnich Sándor táviratban értesítette erről bérlejtét és egyuttal készpénzben megküldte a bérlelnek a szerződésileg kikötött 30.000 korona bánatpénzt. Vojnich zobnaticai birtoka Szabadka egyik legkintünőbb minőségű földje.

— **Bácsalmás tagosítása.** Régóta vajdó ügye Bácsalmásnak a tagosítás. Múlt hó 29-én végre véglegesítették az ügyet. A tagosítási szavazáson ugyanis 120 szótöbbséggel döntöttek a tagosítás mellett.

— **Megtévesztés kikerülése végett sziveskedjék a t. közönség a »Mattoni Giesshübler« ásványvíz eredeti Giesshübler Sauerbrunn üvegét az asztalnál saját szemei előtt felnyitni és a dugasz-jelre ügyelni.**

— **Első orvosi segély.** Hogy balesetek, sebesülések és szerencsétlenségek esetén jár-e az orvosnak külön díjazás és mikor, arra vonatkozólag a belügyminiszter elvi jelentőségű határozatot hozott. A belügyminiszter döntése így szól: »Hivatalos fölszólítás folytán teljesített orvosi első segélynyújtásért a hatóság orvost külön díjazást nem számíthatnak. A nem hatósági orvosok részére azonban díjazásnak van helye.«

— **Az alkotmánybiztosítékok.** Győr- és Vasvármegye feliratot intéztek az országgyűléshez, amelyben az alkotmánybiztosítékokat sürgetik. A két vármegye pártolás végett megküldötte feliratát Baja városának is.

Lapzárta után.

A bajai bankban levő árvapénzek.

Rendkívüli közgyűlés.

A bajai kereskedelmi és iparbankban elhelyezett 173.000 koronányi városi árvapénzek biztosítása ügyében ma, szombaton délután rendkívüli városi közgyűlés volt.

Erdélyi Gyula főjegyző mindenek előtt közölte a bizottsággal, hogy a bajai kereskedelmi és iparbank igazgatósága, melyet dr. Nyiraty Jánosnak az árvapénzek biztosítását célzó indítványáról tudomást szerzett, beadványt intézett a törvényhatósághoz, melyben a nála elhelyezett gyámpénztári készlet biztosítására 173.000 korona erejéig jelzálogilag biztosított követelések átengedését ajánlja föl.

A bank ezen ajánlatának hatása alatt a tanács azt javasolta, hogy a törvényhatóság mondja ki, miszerint az árvapénzek biztosítását elfogad egy a bank igazgatósága által kiállítandó, jelzálogilag bekebelezhető, 173.000 koronáról szóló biztosítéki okiratot, vagy pedig ily összeg erejéig jelzálogilag biztosított bankkövetelések átengedését. A javaslat fogadtatására dr. Klénáncz György t. ügyész elnökle alatt, dr. Rajk Aladár és dr. Fehér János törvényhatósági tagokból álló bizottságot javasolt a tanács kiküldeni.

dr. Rajk Aladárnak a bajai keresk. és iparbank, e 38 esztendőn át a bajai gazdasági életben oly fontos hivatást betöltő pénzügytész válságos helyzetének szánálása érdekében elhangzott szavai után, mivel dr. Fehér János a kiküldött 3 tagu bizottságban résztvenni nem óhajtott, helyébe dr. Fehérváry Dezsőt választották meg, minden egyebekben pedig elfogadták a tanács javaslatát.

A bankban elhelyezett árvapénzek biztosítását már most a kiküldött bizottság, a tanács-javaslatban körülírt alternatív módokat valamelyike szerint, 8 napon belül fogadtatási tani fogja.

N y i l t t é r .*)

Kitünhetően megvéd a

MATTONI/FELE
GISSHÜBLER
100% természetes égvényes
SAVANYUVIZ

A dugó égetése sokféle infectious baktól; a pusztá gránitsziklából fakad.
Több epidémiánál fényesen bevált.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A sárgarépa.

Pataj Sándor az »Igazság« szerkesztője, a zombori függetlenségi párt egyik vezére írja az alábbi, találó cikkekcskét.

Jogászkoromban alapítottam meg a zombor. ellenzék első lapját, a Zombor és Vidékéti Amig kauciója nem volt, tojástáncot kellett járnia a politikai tárgyak körül, mert közüdomásu, hogy Magyarországon, a szabadság hazájában, olyan bolond sajtótörvény van, hogy egymás becsületében gázolni, egymásnak ezrekre menő üzleti károkat okozni minden lapnak szabad, de ha a legkisebb politikai véleményt akarjuk nyilvánítani, le kell tennünk 10,500, illetőleg (napilapnál) 21.000 korona kauciót.

A mi új lapocskánkkal is megesezt, hogy amikor Sándor Béla főispán ellen egy és más

kifogását megírni merészelte, az ügyészség pörbe fogta politikálási vétsége miatt.

Ezen való elkeseredésében irt akkor a szerkesztője, Molnár Gyula, egy cikket, azzal a címmel, hogy »A sárgarépa.« Mert, hogy azt mondja, nálunk most semmi másról beszélni nem szabad...

Ez jut az eszembe, valahányszor a mi nagy és hatalmas függetlenségi vezérlapjaink némelyikét látom. Ezeknek megvan a kauciójuk. Évtizedeken át dörögtek is erélyes politikai tartalommal minden stíbliskédés ellen, letorkolták a Gotterhalte minden taktusát, ledarabontoztak mindenkit, aki csak lőtávolában maradt annak a helynek, ahol valami fekete-sárga színű vagy Gotterhalte volt.

És most? Most járja a »Sárgarépa.« Olvashatjuk mindennap a tanulságos vezércikket, hogy miként kell a házbéruzsora ellen védekezni, vagy az összes cigányok lebunkozásával megakadályozni a dánosíhoz hasonló eseteket, olvashatjuk, hogy milyen nagy bűn a tejhamisítás Budapesten és milyen csunya a háború Casablankában, — amikor minden magyar ember keze ökölbe szorul annak a hírek hallatára, hogy Mörk tábornokból valóságos belső titkos tanácsost csináltak, dacára annak, vagyis inkább azért, mert a magyarul jelentkező honvédtiszteket leszóltta, vagy hogy három honvédtiszjelöltet megfosztottak a tisztí bojtól azért, mert a csónakjukra nemzetiszínű zászlót mertek tenni.

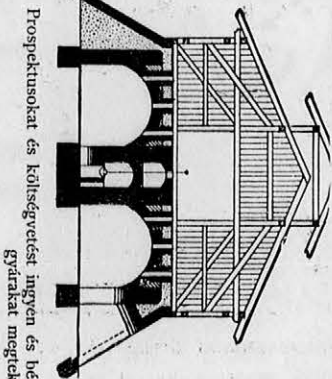
Amikor Kubik Béla a Gotterhaltet huzatja, akkor a főváros egyik nagy függetlenségi lapjában az a vezércikk, hogy »A tej« a másikkban a »A pincér és a vendég.« Amikor Szederkényi és összes társai állnak haptákba a Gotterhalténak, akkor »A postatakarékpénztár« és a »Termokémiai gyár.«

Ezek is hasznos tudnivalók, de már ilyenkor nagyon is gyanus »Sárgarépák«...

Igazán örülnie kell Bartha Miklósnak, hogy meghalt, mielőtt lapjaink ezen gyönyörűséges pálfordulása beállott s nem kényszeredett most ő is arra, hogy a tejhamisításáról, meg a lakásuzsoráról vezércikkezzék, a helyett, hogy a honvédelmi miniszter őccellentiaját számomkérné olyan formában, hogy magyarnak méltóztatik-e neki lenni, vagy sem?

Pataj Sándor.

Segédszerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

Prospektusokat és költségvetést ingyen és bérmentve. Érdeklődők általunk kétszert gyárakat megtekinthetnek.

EGRI S. és TÁRSA
 okl. építész mérnök
 Budapest, VIII., József-körút 26.
 Elvállalják leg-
 újabb szerkezetű
 építmények nagy szemmegakartással, jót-
 állás mellett.
 Teljes téglagyári berendezések lé-
 tesítését, anyagvizsgálatokat.
 A HIRSCH és FRANK Budapest-Sajó-
 tarjánai Gépgyártó és Vasöntőde R. T.
vezérképviselete.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k
 rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

Zenét kedvelők figyelmébe.

Kitűnő bizonyítvánnyal rendelkező cimbalom-tanítónő órákat vállal ugy a házban, mint házon kívül. Elv: a legszigorubb s a legpontosabb tanítás. Ugyszintén elvállal zongorára is kezdőket, esetleg pár éves haladó tanulókat is. — Bővebb felvilágosítást nyerhetni **Mészáros Lázár-utca 52. szám alatt.**

Eladó ház.

A Budapesti-uton 109/a számú, a most épülő vasút közelében egészen téglából, ujonnan épült házam, mely bármilyen üzletnek teljesen megfelelő, szabad kézből eladó. — Tudakozódhatni ugyanott a tulajdonosnál.

Rövid zongora

olcsón eladó

Feniczius Jánosnál
S Ü K Ö S D.

Fehérnemű

kelengyékben **STERN JÓZSEF** elismert fővárosi cég (Budapest, Calvin-tér 1) mely Pécssett kelengyéjével általános feltűnést keltett, állandó megbizottja által a teljes mintagyűjteményt bármikor, vételkötelezettség nélkül bemutatja a helyszínen, költségvetéseket készít, tájékoztatást nyújt még oly esetben is, ha a kelengye megrendelése későbbre volna tervezve.

Érdeklődők forduljanak közvetlenül a céghez, mely utazóját — ha legközelebb azon a vidéken van — a látogatással megbizza.

Jön!

Jön!

!!Csak néhány napra!!

KOCZKA ANTAL

messzehírű vascirkusza és állatsereglete

szeptember hó 12-én, csütörtökön

tartja

első nagy diszeloadását Baján, a vásártéren.

A Baján még alig látott, nagyszabású cirkuszban az idomított fenevadak egész sorozata lesz látható, a legtrikább példányokban, 3 európai híru állatszeldítőnő közreműködésével.

Ezen cirkusz produkciói ugy a fővárosban, mint legutóbb a pécsi kiállításon óriási tetszést arattak.

A következő számok adatnak elő:

1. Egy csoport, mely áll 3 orosz vadaskutyából és két oroszlánból.
2. Oroszlán vadászat.
3. Oroszlán birkózás.
4. Oroszlán biciklizés.
5. Egy ló és négy kutya, továbbá két oroszlán.
6. Egy leopárd legjobb tűz-ugró és hordó-guritása.
7. Két ló egy oroszlán és két kutya.
8. Két oroszlán, mint mülovar.
9. Egy farkas, a legjobb ugró, mely keresztül ugrik a ló és lovason.
10. Két oroszlán.
11. Egy selyem bika.
12. Egy kétpupos teve.
13. Szerelmes posta 8 galamb és egy kigyó által.
14. Egy oroszlán, két ló és két kecske.

Miután ezen előadások 10 órát vesznek igénybe, azért részletekben naponta lesznek bemutatva.

Minden előadás 1 óra hosszat tart.

Helyárak: Üőhely 60 fillér, I. hely 40 fillér, II. hely 20 fillér.

Szíves pártfogást kér

az igazgatóság.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége-, tüdő-, torok-, gyomor-, vese-, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk. Riegler tanár
urak szakvéleményei a M Á L N Á S

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetesen alkalikus sós savanyúvíznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Stampfl Jenő

fűszerkereskedésében.

Ugyisint minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

Hirdetmény.

Jankovich Béscán József dunaszekcsői uradalma és a dunaszekcsői közbirtokosság részéről czennel közhírré tétetik, hogy a közös tulajdonukat képező dunaszekcsői, dunai és öregdunai halászati jog Dunaszekcsőn a községházánál **1907. évi szeptember hó 21-én délelőtt 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen 3 évre haszonbérbe adatik.

Kelt Dunaszekcsőn, 1907. augusztus 24.

Freitag Eajos

a közbirtokosság elnöke.

Bátszemejey Rezső

urad. számtartó.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az **összes rovarokat gyorsan és alaposan** kipusztítja; üvegben —30, —60 l.— és 2.— koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csakis **poloskák** ellen üvegekben —40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer és festékkereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Kapható Baján: ifj. Cserba György, Rosenfeld Albert, Stampfl Jenő, Fischer Pál, Fischhof Samu, Grünhut Miksa és Drescher Gyula kereskedésében.

Alapítottatott 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-

és

RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkéltetésen

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.

A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésemben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-, diszművek-, ifjusági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek, mindennemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-papírok, író- és rajz-szerek, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hírlapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadtnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésséssén állít elő műveket, folyóiratokat, béli- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással. Nagy raktár községi, közigazgatási, ügyvédi és egyházyomtatványokból Bármilyen könyvnyomda munkák a legolcsóbb árakon vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Diszművek, Folyóiratok, **mindennemű könyvek** egyszerű és diszes bekötésére, továbbá képketetek, (Passepartous) iróaljzatok, stb. előállítására van berendezve.